

«Քաղաքապետը» հարցաշարի միջոցով մինչև 12.09.2023 հավաքագրված տվյալների ընդհանրացված արդյունքները

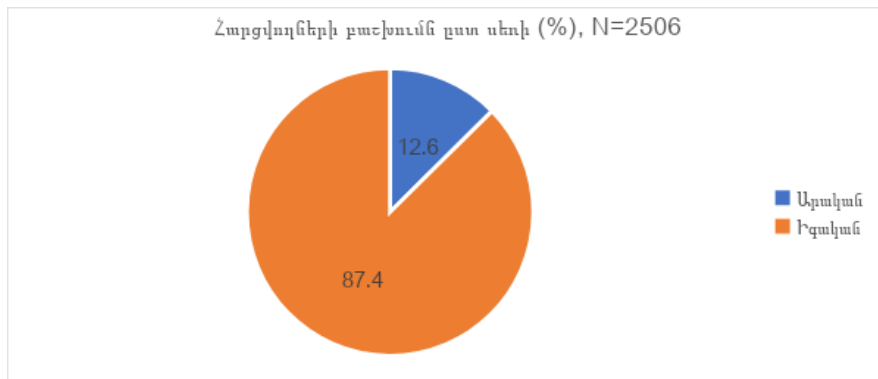
«Քաղաքապետ» խաղ-հարցաշարի ստեղծման նպատակն էր Երևանի ավագանու ընտրություններին ընդառաջ ուրվագծել գերակա քաղաքային գաղափարախոսությունները՝ այդպիսով կենտրոնացնելով ընտրողների ուշադրությունը քաղաքային խնդիրների վրա: Հարցաշարը հնարավորություն է տալիս լրացնողներին ծանոթանալու քաղաքի գարգացման իրենց գաղափարական մոտեցումներին:

Հարցաշարում ներկայացված են գերակա երեք գաղափարախոսությունները՝ մոդեռնիստական և/կամ աջ, նոր և/կամ ձախ, երրորդ և/կամ հիփոթեթական:

Խաղ-հարցաշարը տարածվել է սոցիալական մեդիայի միջոցով: Ըստ վերլուծված նախնական արդյունքների՝ ընտրություններին ընդառաջ հարցմանը մասնակցել է 2655 օգտատեր:

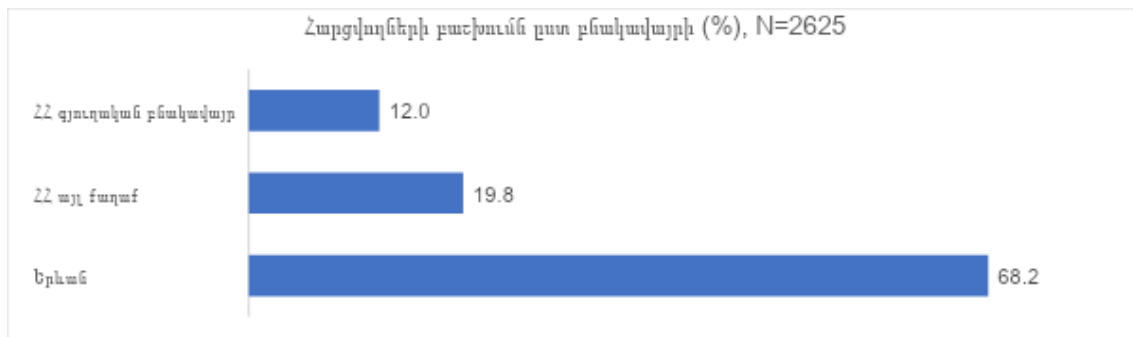
Գործիքը ստեղծվել է «Քաղաքական երկխոսություն» հասարակական կազմակերպության կողմից՝ սոցիոլոգներ Հարություն Վերմիշյանի և Արմինե Ղալամդարյանի հետ համագործակցությամբ: Ծրագիրն իրականացվում է «Ժողովրդավարության աջակցման իմնադրամ»-ի աջակցությամբ: Հարցաշարում և սույն փաստաթղթում տեղ գտած տեսակետները և վերլուծությունները կարող են չհամընկնել ՔԵ կամ ԺԶՅ տեսակետների հետ:

Առցանց հարցմանն ընդհանուր առմամբ մասնակցել է 2655 հոգի, որոնց շարքում իգական սեռի ներկայացուցիչները (87.4%) գերակշռում են արական սեռի ներկայացուցիչներին (12.6%), 149 հարցվող նախընտրել է չնշել սեռը:

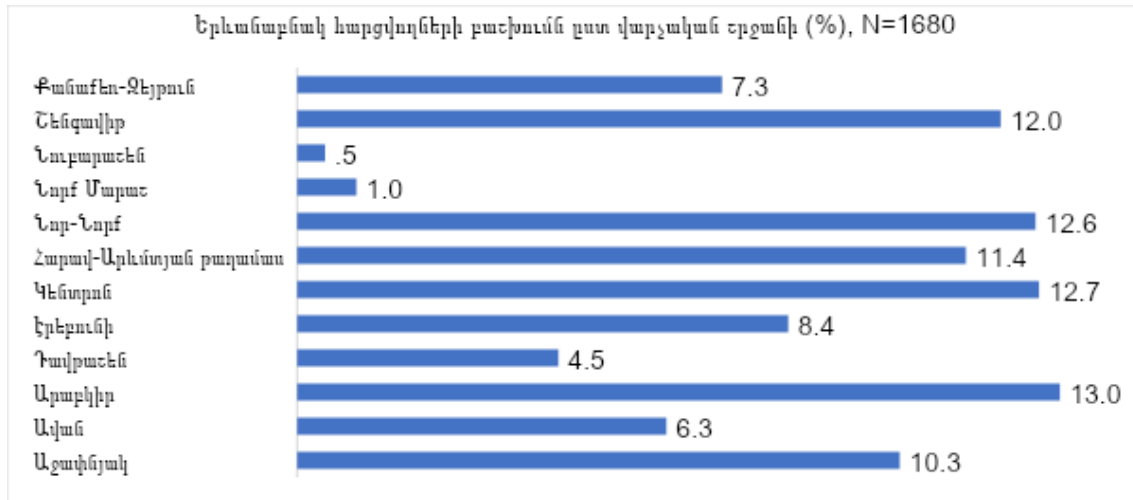
Գծապատկեր 1

Հարցվողների մեծ մասն են կազմում երևանաբնակները՝ 68.2%, իսկ 19.8%-ը հայաստանյան որևէ այլ քաղաքի, 12.0%-ը գյուղի բնակիչ է:

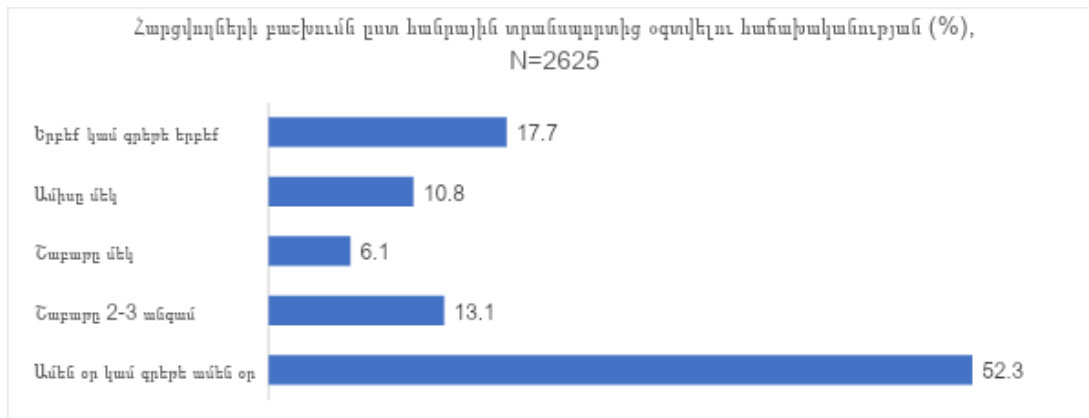
Գծապատկեր 2

Երևանից հարցմանը մասնակցել են քաղաքի բոլոր վարչական շրջաններից բնակիչներ (բաշխումը՝ Գծապատկեր 3-ում):

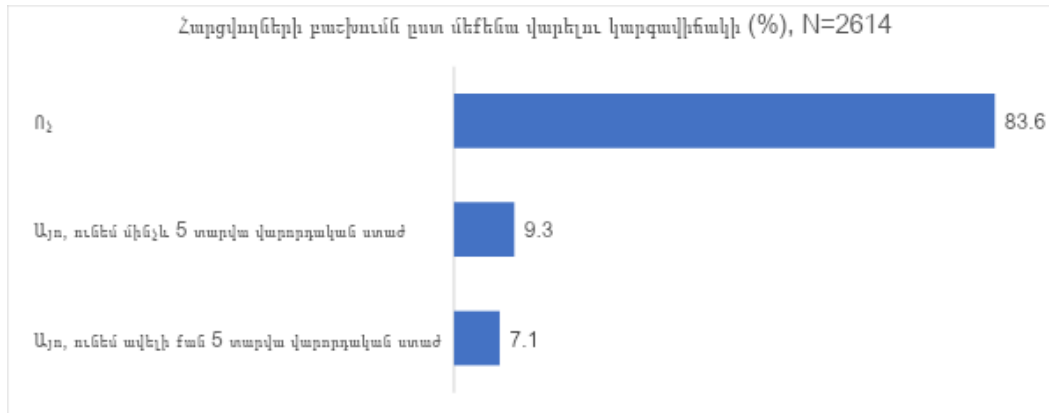
Գծապատկեր 3

Հարցվողների կեսից ավելին (52.3%) քաղաքում տեղաշարժվելու համար ամեն օր կամ գրեթե ամեն օր օգտվում է հանրային տրանսպորտից, մնացածն առավել հազվադեպ, իսկ 17.7%-ը երբեք կամ գրեթե երբեք չեն օգտվում:

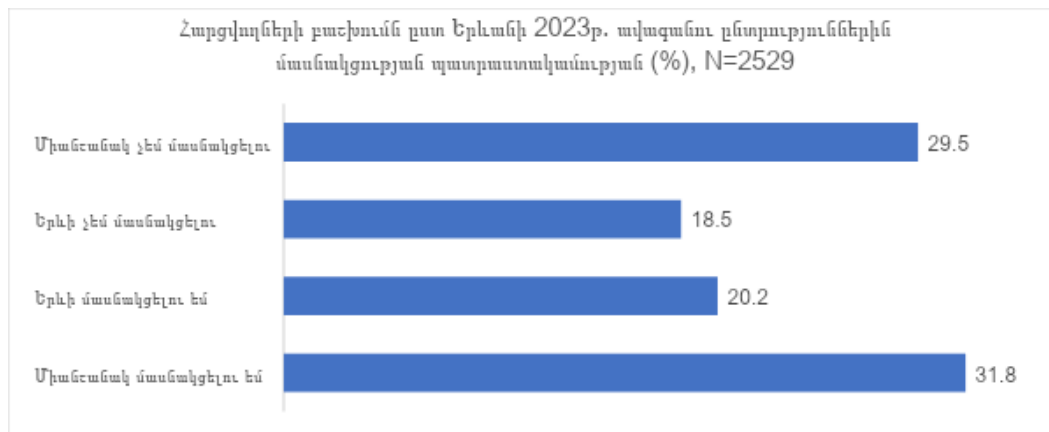
Գծապատկեր 4

Սրան զուգահեռ տեսնում ենք, որ մեքենա չի վարում հարցվածների գերակշիռ մեծամասնությունը՝ 83.6%, համապատասխանաբար 16.4%-ն ունի որոշակի վարորդական ստաժ:

Գծապատկեր 5

Երևանի ավագանու ընտրություններին ընդառաջ հարցվածները պատասխանել են, թե արդյոք պատրաստվում են մասնակցել: Հարցման պահի դրությամբ ընտրություններին մասնակցելու մտադրություն չունի 48.0%-ը, 52.0%-ը պատրաստվում է մասնակցել:

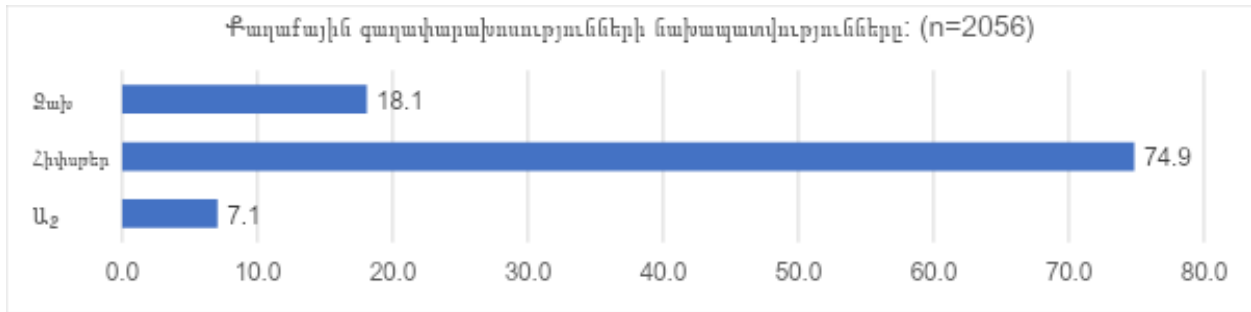

Գծապատկեր 6

Հարցման արդյունքների ընդհանրացմամբ կարող ենք նկատել, որ հարցման մասնակիցները 74,9% դեպքերում նախապատվությունը տվել են «Երրորդ և/կամ հիփսթերական» ուրբանիզմի դրույթներին, 18,1%-ը՝ «Նոր և/կամ ձախ» ուրբանիզմի, և միայն 7,1%-ը՝ «Մոդեռնիստական և/կամ աջ» ուրբանիզմի (տե՛ս գծապատկեր)¹:

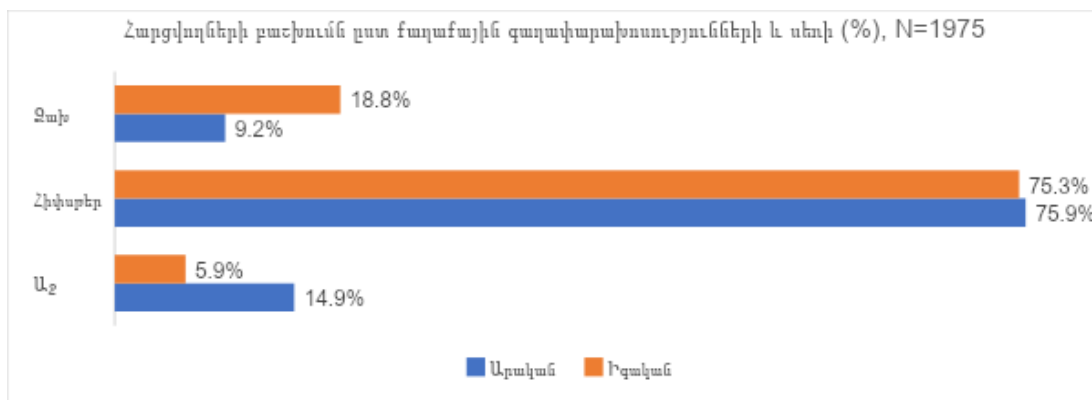
Գծապատկեր

¹ Գծապատկերում նշված են միայն այն տվյալները, երբ հարցվողը 10-ը հարցերից առնվազն 5-ը դեպքում նախընտրել է գաղափարախոսություններից որևէ մեկը:

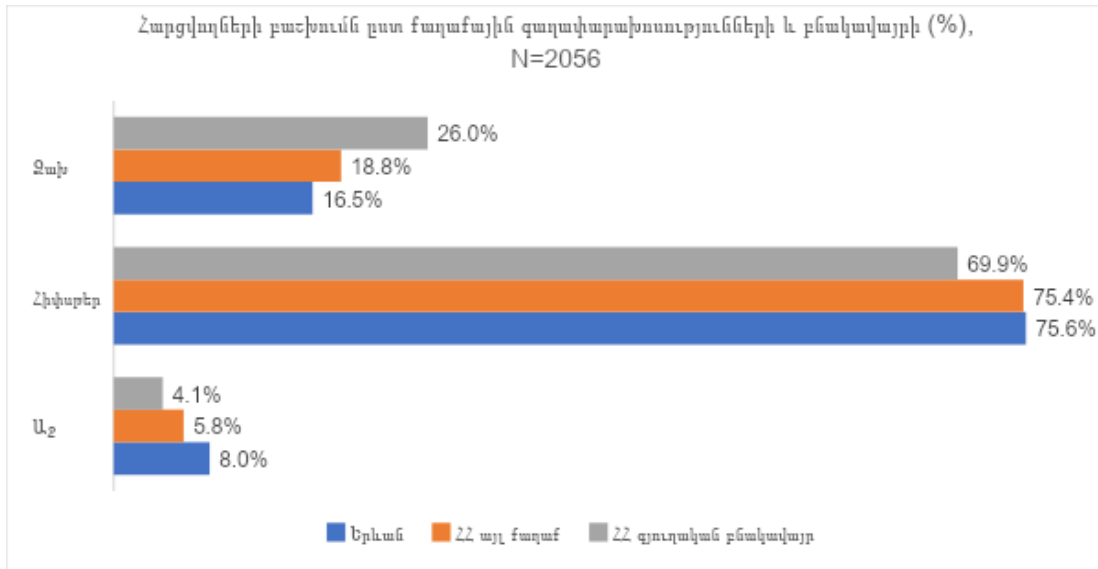
Գծապատկեր 7

Այս կամ այն գաղափարախոսությունը բնութագրող մոտեցումներին հակվածությունը վիճակագրական նշանակալիությամբ կապված է մի շարք գործոնների հետ: Մասնավորապես, եթե դիտարկենք հարցվողների սեռը, տեսնում ենք, որ արական և իգական սեռի ներկայացուցիչները գրեթե հավասարապես են հակված հիփստերական գաղափարախոսությանը, սակայն ձախ քաղաքային մոտեցումներին ավելի մոտ են իգական սեռի հայացքները, իսկ աջ գաղափարախոսությանը ավելի մոտ են արական սեռի հարցվողների հայացքները:

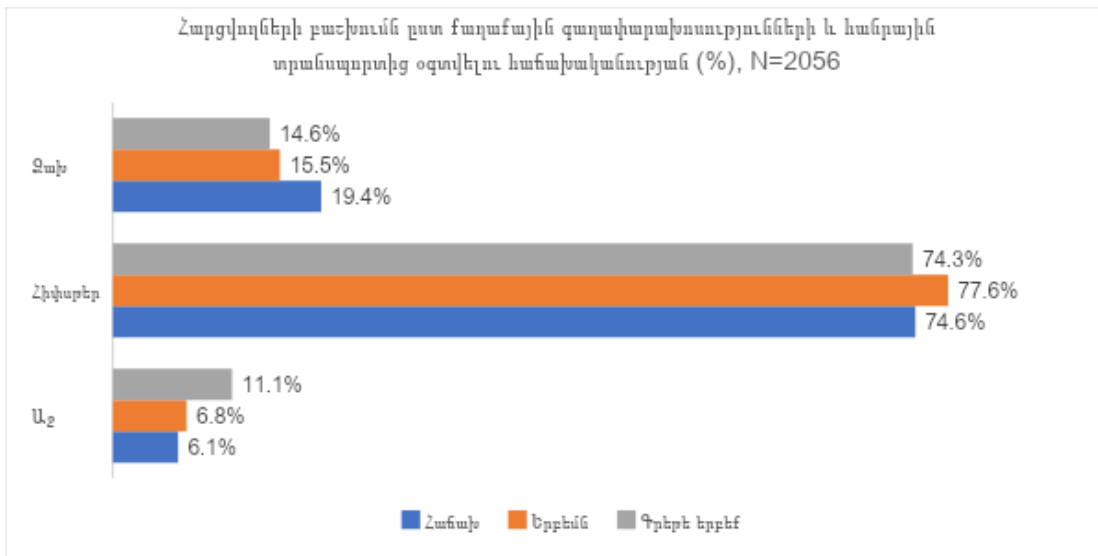
Գծապատկեր 8

Նույն տրամաբանությամբ հիփստերական գաղափարախոսությանը հակվածությանը բավականին մոտ են ՀՀ տարբեր բնակավայրերում ապրող հարցվողների պարագայում: Գյուղաբնակներն զգալի մասը հակված է ձախ գաղափարախոսությանը, երևանաբնակներն՝ ավելի շատ աջ գաղափարախոսությանը:

Գծապատկեր 9

Քաղաքային գաղափարախոսություններին հակվածությունը վիճակագրական կապի մեջ է նաև հանրային տրանսպորտից օգտվելու հաճախականության հետ: Հանրային տրանսպորտից հաճախ օգտվողներն առավել շատ (հիփսթերականությունից հետո, որը դարձյալ բոլորի դեպքում կազմում է մեծամասնություն) ընտրում են «ձախական» մոտեցումները, իսկ երբեք չօգտվողներն ավելի հակված են «աջական» մոտեցումներին:

Գծապատկեր 10

Ընդհանուր առմամբ, բոլոր երեք քաղաքային գաղափարախոսությունների դեպքում էլ կարելի է առանձնացնել առավել նախընտրելի բնութագրիչներ: Ստորև ըստ քաղաքային

գաղափարախոսությունների ներկայացում ենք առավել լայն հանրային հավանություն ստացած մոտեցումները.

Երրորդ և/կամ հիփոթերական ուրբանիզմ

«Քաղաքի թաղամասերից մեկին կից բանուկ հատվածը որոշել են կառուցապատել: Ըստ Ձեզ, կառուցապատման ո՞ր մոտեցումն է առավել նախընտրելի:» հարցին հարցվողների 74,6%-ը պատասխանել է՝

- Որոշումները պետք է կայացվեն համագործակցելով մի կողմից տնտեսվարողների հետ, մյուս կողմից՝ տեղացի արվեստագետների, ճարտարապետների, քաղաքային հարցերով զբաղվող փորձագետների որոնք տաղամասի յուրահատկությանը համապատասխան լուծումներ կգտնեն: Այս մոտեցումը կարող է ժամանակատար և շատ ծախսատար լինել:

«Քաղաքի կենտրոնի հին թաղերից մեկը գտնվում է շատ անմխիթար վիճակում՝ թափառող կենդանիներ, անբարեկարգ, վատ վիճակում գտնվող ենթակառուցվածքներ: Ըստ Ձեզ, ո՞ր սցենարն է առավել նախընտրելի:» հարցին հարցվողների 80%-ը պատասխանել է՝

- Պետք է նոր շունչ տալ տարածքին՝ նախնառաջ այն վերակազմակերպելու միջոցով: Այդ գործընթացը պետք է ընթանա տեղի բնակիչների և մասնավոր բիզնեսների ներգրավմամբ, ինչի արդյունքում կստեղծվի ժամանցային հաճելի և գրավիչ թաղամաս:

«Գոյություն ունի տարակարծություն՝ կապված քաղաքի զարգացմանն ուղղված ներդրումների պլանավորման հետ: Ըստ Ձեզ, ո՞րը պետք է լինեն քաղաքային իշխանության առաջնահերթությունը:» հարցին հարցվողների 61,7%-ը պատասխանել է՝

- Ներդրումների մեծ մասը պետք է ուղղել հանրային ծառայությունների, (մասնավորապես առողջապահական և կրթական հաստատությունների) զարգացմանը՝ առաջնահերթություն տալով մարդկանց կյանքի որակի բարձրացմանը: Այս պարագայում կարևոր են նաև հետիոտների համար հարմար ու հաճելի մայրերի, ինչպես նաև մշակութային կետերի ձևավորումը:

«Եթե տեղափոխվեք նոր թաղամաս, ինչի՞ն կտաք առաջնահերթ կարևորություն:» հարցին հարցվողների 69,5%-ը պատասխանել է՝

- Ժամանցի և հանգստի հանրային գոտիներ ունեցող թաղամաս, որտեղ տեղի բնակիչներն ու այցելուները առանց իրար վերահսկելու և/կամ խանգարելու բնակվում են և անցկացնում իրենց ժամանցը:

«Մի քանի տասնամյակ է, ինչ չի գործում քաղաքի արդյունաբերական մեծ ներուժ ունեցող գործարաններից մեկը, որի գործարկումը ռիսկային է միջավայրի աղտոտման և բնակիչների առողջության տեսանկյունից: Ըստ Ձեզ, քաղաքային իշխանությունների ո՞ր

ռազմավարությունն է առավել նախընտրելի:» հարցին հարցվողների 38,1%-ը պատասխանել է՝

- Չգործարկել գործարանը՝ դրա տարածքը վերածելով քաղաքաբնակներին հաճելի և հարմար ժամանցային ու առևտրային գոտիների, ինչը նաև շահույթ կբերի քաղաքին ու փոքր և միջին բիզնեսի ներկայացուցիչներին:

Նոր և/կամ ձախ

«Ներքոնշյալ նկարներում պատկերված ո՞ր քաղաքային միջավայրն է առավել գրավիչ Ձեզ համար:» հարցին հարցվողների 55,4%-ը պատասխանել է՝

«Ձեր կարծիքով, քաղաքի զարգացման հետ կապված ո՞ր սկզբունքն է ապահովում քաղաքի ապագային ուղղված առավել ցանկալի ճանապարհ:» հարցին հարցվողների 58,8%-ը պատասխանել է՝

- Կարևորը արդար ապրելակերպն է, որում առաջնահերթությունը բոլորի համար հավասար հասանելիության ապահովումն է: Քաղաքային իշխանությունները պետք է ապահովեն մատչելի բնակարաններ, նպաստեն խոցելի խմբերի տնտեսական հզորացմանը :

«Մի քանի տասնամյակ է, ինչ չի գործում քաղաքի արդյունաբերական մեծ ներուժ ունեցող գործարաններից մեկը, որի գործարկումը ռիսկային է միջավայրի աղտոտման և բնակիչների առողջության տեսանկյունից: Ըստ Ձեզ, քաղաքային իշխանությունների ո՞ր ռազմավարությունն է առավել նախընտրելի:» հարցին հարցվողների 38,6%-ը պատասխանել է՝

- Քանի որ գործարանը՝ տարածքը վերածելով կանաչ գոտու, ինչը կբարելավի քաղաքի էկոլոգիան:

«Ներքոնշյալ նկարներում պատկերված ո՞ր թաղամասում կապրեիք:» հարցին հարցվողների 58,1%-ը պատասխանել է՝

Մոդեռնիստական և/կամ աջ

«Քաղաքում ավտոմեքենաների քանակը կտրուկ աճել է, որը հանգեցրել է խցանումների: Ըստ Ձեզ, ո՞ր մոտեցումն է առավել խրախուսելի:» հարցին հարցվողների 47,9%-ը պատասխանել է՝

- Պետք է կառուցել նոր մայրուղիներ և ճանապարհներ՝ տրանսպորտային միջոցների աճող թվին տեղավորելու համար: Ստեղծել ավելի շատ կայանատեղեր քաղաքի կենտրոնում և խրախուսել ավտոմեքենաների փոխադրումը:

«Նոր վերա/կառուցված այգու անվտանգության ապահովման համար քաղաքային իշխանությունները քննարկում են երեք տարբերակ: Ըստ Ձեզ, ո՞ր մոտեցումն է առավել նախընտրելի:» հարցին հարցվողների 66,2%-ը պատասխանել է՝

- Պետք է այգու կառավարումը տալ որևէ մասնավոր ընկերության, որը կապահովի այգու պահպանությունն ու անվտանգությունը: Սակայն այս դեպքում այգին կօգտագործվի նաև կոմերցիոն նպատակներով:

* Սույն ծրագիրը իրականացվում է «Քաղաքական երկխոսություն» ՀԿ-ի կողմից՝ «Ժողովրդավարության զարգացման հիմնադրամի» օժանդակությամբ: Հարցաշարում և սույն փաստաթղթում տեղ գտած տեսակետները և վերլուծությունները կարող են չհամընկնել ՔԵ կամ ԺՀՀ տեսակետների հետ: